

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Teresia Holmberg
naturvårdshandläggare
031-60 59 38

Delg.kvitto

Föreläggande
2011-08-25

Diarienummer
525-3486-2011

Sida
1(5)

Kilanda cementgjuteri AB
Ulf och Lisbet Johansson
Kollanda 120
446 95 ÄLVÄNGEN

Föreläggande om skyddsåtgärder i samband med iordningställande av uppställningsplats på fastigheten Kollanda 1:29, Ale kommun

Länsstyrelsen förelägger er med stöd av 12 kap 6 § miljöbalken att vidta nedanstående skyddsåtgärder vid ingrepp i delar av Kollanda mosse på fastigheten Kollanda 1:29, Ale kommun.

Detta beslut kommer att ersätta tidigare meddelat beslut dnr 525-2262-2011 som då upphör att gälla.

Skyddsåtgärder

1. Arbetet får inte utföras under perioden 15 mars -15 augusti.
2. En zon på minst 25 m ska lämnas fri till bäcken, se bilaga 1.
3. Sköljvatten från cementblandare och liknande får inte tömmas ut i vattendrag eller andra fuktiga partier utan endast inom ert eget verksamhetsområde där det kan tas omhand på lämpligt sätt.
4. Markavvattning får inte ske.
5. Utfyllnadsområdet ska mätas in med koordinater.
6. Ni ska förbättra en befintlig och mer permanent vattensamling så att det blir ett lämpligt tillhåll för groddjur. Dammen ska utformas så att den får god funktion som fortplantningsområde för åkergroda och vanlig groda. Exempelvis bör stränderna ges en flack lutning. Ska göras i samråd med naturvårdskunnig t.ex. konsult med dokumenterad erfarenhet.

Syftet med detta föreläggande är att säkerställa att nödvändiga försiktighetsåtgärder och skyddsåtgärder vidtas så att planerade åtgärder inte omfattas av förbud enligt 4 och 6 §§ artskyddsförordningen (2007:845). Förelägandet görs med stöd av 12 kap 6 § miljöbalken (MB).

Redogörelse för ärendet

Ni kontaktade under mars månad länsstyrelsen med anledning av de planerade åtgärderna. Det aktuella området för utfyllnad är till yttermättet ca 4 ha stort men inom det markerade området är redan vissa delar utfyllda.

Länsstyrelsen utfärdade den 4 mars 2011 ett samrådsbeslut (dnr 525-2262-2011) utan erinran på utfyllanden. Därefter har länsstyrelsen mottagit uppgifter om att området som är aktuellt för utfyllnad hyser groddjur.

Kollanda mosse ingår i ett större område som är utpekad som riksintresse för naturvården, Risveden NRO 14123. Området som är aktuellt för utfyllnad har bedömts ha klass IV enligt våtmarksinventeringens kriterier det vill säga objekt utan nämnvärt naturvärde. Större delar av mossen har dock klass I högsta naturvärde. Skälet till att de delar som är aktuella för ingrepp endast har fått klass IV är att det är en gammal torvtäkt och än idag syns torvdikena tydligt. I dessa diken ansamlas periodvis vatten och vissa av vattensamlingarna är av mer permanent karaktär men största delen torkar ut under varma vårar och somrar.

Ni har innan detta beslut har fattats getts möjligheten att inkomma med synpunkter. Synpunkterna inkom den 15 augusti. Ni hade synpunkter på punkt nr 4 som gällde markavvattning.

Länsstyrelsen har tidigare bedömt att åtgärderna inte är att betrakta som markavvattning. De åtgärder och omständigheter ni nämner i ert svar på kommunikeringen är inte markavvattningsåtgärder. Det vatten som rinner av från er verksamhetsyta kallas dagvatten och är t.ex. vatten från hustak och liknande. Hur vattnet tas omhand kallas dagvattenhantering. Avledning av dagvatten från er verksamhetsyta är **inte** markavvattning enligt 11 kap 2 § miljöbalken..

Ni påpekade också att länsstyrelsen felaktigt ritat in fyllandsområdet på en karta. Felet är åtgärdat.

Inkomna synpunkter

Efter det tidigare ärendets beslut och under handläggningen av aktuellt ärende har det inkommit synpunkter dels från privatpersoner och naturskyddsföreningen i Ale.

Naturskyddsföreningen har i ett brev daterat den 5 april 2010 begärt omprövning av ärendet då ingreppet sker i en av ”våra förnämsta fågelmyrar” samt vid ett telefonsamtal den 20 juni 2011 påpekat att hela Kollanda mosse måste betraktas och bedömas i ett helhetsperspektiv.

Privatpersonen har påvisat förekomst av vanlig groda, padda, mindre vattensalamander och åkergroda inom det aktuella utfyllnadsområdet. Förutom dessa arter har denne även noterat ett antal fågelarter.

Dock har inga häckningar kunnat påvisas inom området. Utfyllnadsområdet utgör till viss del med stor säkerhet en del av fåglarnas födosöksområde (länsstyrelsens anm.).

Bestämmelser

Genom 4 § artskyddsförordningen (2007:845) är åkergroda (*Rana arvalis*) fridlyst. Det är förbjudet att (1) avsiktligt fånga eller döda djur, (2) avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder, (3) avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och (4) skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren.

Vanliga groda (*Rana temporaria*), vanlig padda (*Bufo bufo*) och mindre vattensalamander (*Triturus vulgaris*) är fridlysta genom 6 § artskyddsförordningen. Det är förbjudet att (1) döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och (2) ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

I fråga om vilda fåglar är det förbjudet att avsiktligt fånga eller döda djur, avsiktligt att djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder, avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Länsstyrelsen kan enligt 14 och 15 §§ artskyddsförordningen ge dispens från bestämmelserna i 4 och 6 §§ samma förordning under förutsättning att en rad villkor är uppfyllda.

Länsstyrelsens övervägande

Groddjur

Länsstyrelsens bedömning är därför att åtgärderna kan omfattas av förbuden i 4 och 6 §§ artskyddsförordningen.

Generellt ska förbjudna åtgärder enligt artskyddsförordningen undvikas. Ett mindre ingrepp i en arts livsmiljö kan i vissa fall göras utan dispens om förebyggande så kallade skyddsåtgärder görs. Länsstyrelsens beslut ska då innehålla ett föreläggande om att utföra föreslagna skyddsåtgärder. I detta fall ska skyddsåtgärderna motverka att arternas livsmiljö försämras och att djur kommer till skada.

Den allra största delen av de vattensamlingar som finns inom området som är aktuellt för utfyllnad utgörs av mindre icke permanenta vattensamlingar där lek endast fungerar under regnrika vårar. Vattengölarna inom utfyllningsområdet som helhet bedöms inte som optimal och det finns gott om mer permanenta vattensamlingar i närområdet. Groddjuren kommer således även i fortsättningen kunna fortplanta sig inom Kollanda mosseområdet samt så ska en befintlig mindre damm förbättras så att den utgör en permanent lekplats för groddjur. Den förbättrade dammen kommer att utgöra en bättre fortplantningsplats än de gölar som idag ofta torkar ut.

Gölarna inom utfyllnadsområdet utgör säkerligen inte åkerrodans centrum vad beträffar dess hemområde. Åkerrodans viloplats beräknas utgöra ett område på omkring 50-100 ha kring fortplantningsplatsen. Säkerligen ligger en del av åkerrodans viloplats inom utfyllnadsområdet. Det är omöjligt att veta och avgöra detta för denna art till skillnad från en del andra arter som omfattas av artskyddsförordningen. Länsstyrelsen bedömer i detta enskilda fall att ianspråktagandet av utfyllnadsplatsen inte utgör ett sådant ingrepp att det skadar åkerrodans viloplats eller äventyrar artens gynnsamma bevarandestatus .

Länsstyrelsen bedömer att skyddsåtgärderna som anges i detta beslut är tillräckliga för att undvika skada på fortplantningsområden och viloplats för åkerroda samt undvika dödande eller skada på vanlig groda, padda och mindre vattensalamander och deras äggsamlingar. Därmed ska inte de planerade åtgärderna beröras av förbuden i 4 och 6 §§ artskyddsförordningen. Bedömningen görs utifrån tillgänglig kunskap. Vid ändrade förutsättningar kan länsstyrelsen komma att göra en annan bedömning.

Påverkan fåglar

Synpunkter har inkommit om att Kollanda mosse är en fågelmyr med stort bevarandeintresse och att åtgärderna bör omfattas av artskyddsförordningen.

Av ovanstående information framgår det att de planerade verksamheterna inte får leda till att något fortplantningsområde eller viloplatsområde förstörs eller skadas eller att fåglar störs under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder.

Kollanda mosse ingår i ett mosskomplex med en yta på över 250 hektar. Ytan som är aktuell för uppställningsplats är mindre än 4 ha stor och utgörs av den gamla torvtäkten.

Det finns inga uppgifter om häckande fåglar som listas i bil. 1 fågeldirektivet eller som klassats som hotade. Länsstyrelsens bedömning är att ianspråktagandet av en yta på mindre än 4 ha inte påverkar någon fågelart eller deras levnadsområden på ett sådant sätt att åtgärderna strider mot artskyddsförordningen. Mossen ska bedömas som helhet och länsstyrelsen bedömer att mossen även fortsättningsvis kommer fungera som god levnadsmiljö för på mossen samtliga förekommande arter. Det finns i nuläget inget som indikerar motsatsen.

Eftersom verksamhetsområdet utvidgas, utvidgas även den bullerstörande verksamheten och den yta inom vilken fåglar lättare kan bli störda. För att förbud enligt artskyddsförordningen inte ska gälla ska företaget åta sig att sätta upp ett bullerplank så att påverkan från verksamheten minimeras.

Om detta inte görs bedömer länsstyrelsen att åtgärderna strider mot artskyddsförordningen och utfyllnaden kräver dispens från

artskyddsförordningen. Bullerplanket ska vara på plats innan området börjar tas i anspråk som uppställningsyta. Eftersom själva utfyllnaden kommer att ske efter den 15 augusti och före den 15 mars bedömer länsstyrelsen slutligen att fågellivet inte kommer att störas under själva anläggningsarbetet.

Påverkan på riksintresse naturvård, Risveden

Länsstyrelsen bedömer att under förutsättning att medföljande skyddsåtgärder genomförs samt att den yta som tas i anspråk är så pass begränsad så kommer riksintresset inte skadas påtagligt av åtgärderna.

Övrigt

Under lång tid har det förekommit en successiv utökning av verksamhetsområdena både vad gäller Kilanda cementgjuteri men även företaget Centrum Påle. Länsstyrelsen bedömer att ytterligare utvidgningar av verksamhetsområdena kan komma att skada riksintresset på ett påtagligt sätt och det gäller samtliga verksamheter i området.

Övriga upplysningar

Om åtgärderna inte påbörjats inom två år och avslutats inom fem år, erfordras ett nytt samråd med Länsstyrelsen för att utföra åtgärderna.

Samråd med vattenvårdsenheten har hållits.

Hur man överklagar

./. Detta beslut kan överklagas hos Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se bilaga (formulär O22).

I detta ärende har Theodor de Knoop beslutat och Teresia Holmberg varit föredragande.

Theodor de Knoop

Teresia Holmberg

Bilaga:

Ritning med utfyllnadsområde

Kopia:

Pärmen

Naturskyddsföreningen i Ale, Martin Börjesson Lövåsvägen 14, 449 50

ALAFORS

Thomas Grönlund, Börsagårdsvägen 67, 449 33 NÖDINGE

Ale kommun, Sektor samhällsbyggnad, Marie Lindström, 44+ 80

ALAFORS